

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este de două ori pre septembra: Dumineca și Joi'a. — Prenumeratia se face în Sabiu la expeditur' foie, pre afara la 2. r. poste cu bani zat'a prin scrisori francate, adresate către expeditur'. Pretul prenumeratii pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 37.

ANULU XXIII.

Sabiu in 11|23 Maiu 1875.

tru celealte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. și pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru principale și tieri straine pre anu 12 1/2 fl. anu 6 fl. Insertele se plătesc pentru întâia ora cu 7 fl. cu 7 cr. și urmă, pentru a doua ora cu 5 1/2 fl. cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/2 fl. cr. v. a.

Sabiu 10 Maiu.

deca nu de buna voia, de săl'a morale a opiniei publice?

Trebuie să ne tragem bine săm'a, că sa nu hazardăm cu sörtea unui poporu asia de numerosu si a unui poporu, care merita o sörte mai buna. Trebuie să nu ne rapim de impresiunile sentimentale, provocate de temeri si de nesuccese; pentru ca se poate intemplă că generatiunile viitorie, caror gume sub greutatea adusa de noi, să cugete mai fără de sentimentu si atunci să blasteme generatiunea de acum.

Noi asiā daram cāndu amu recommandat participarea la actiunile politice pre terenulu datu, nu o amu facutu decătu in interesulu poporului nostru, carele vedem ca pre calea cecalalta, urmata de diece ani incōce, n'a produsu alta decătu fructele cele mai amare.

Astadi ne vedem inaintea unui periodu nou de viația politica. Vom sci apretiu puseiunea in care ne aflăm si vomu află remediele cele adeverate? Noi pentru tōte eventualită-possible nu scim si nu putem recomandă altu ce-va decătu a avé in vedere principiile statorite de poporulu romanu pre campulu libertătiei la 1848 si aperarea loru pre terenurile legali date. Principiile inse nu trebuescu schimosite, ci sustinute in puritatea loru, cāci pāna cāndu vomu urmā asiā nu pūtemu veni cu nimenea in conflictu decătu numai in conflictu de pareri pentru aplicarea loru.

Conferintia națională convocata de clubulu din Clusiu se tiene astadi in sal'a dela „Imperatulu romanilor.“

Mai pre largu in nrulu venitoriu.

Partid'a lui Sennyey.

In comitatulu Zemplinu se va constitui o „partida a independentilor“ séu a lui Sennyey cu urmatórea programea:

I Tienemu streasu la tratatulu reciprocu, incheiatu intre Ungari'a si Austri'a, sanctiunatu prin legea dela 1867 (art. 12), care e celu mai coresponditoru pentru monarchia.

II Tienemu streasu la sistemulu guvernamentului parlamentariu, cu tōte acestea trebuie sa se faca in interesulu acestui sistem o reforma a parlamentului, trebuie sa se reduca numerul aleagilorloru, sa se prolungescă durata mandatului (dela 3) la 5 ani, sa se reguleze remunerarea deputilorloru si sa se reconstrueze cas'a magnatilorloru asiā, cā in tren'sa sa fia reprezentate pre lāngă elementele cu dreptulu istoricu si interesele culturei mai inalte si ale economiei naționale.

III Trebuie regulate financiile si tienute intr'o stare regulata printro politica administrativa buna, care tiene contu de poterile tierei.

IV Dreptu aceea noi cerem simplificarea administratiunei in tōte ramurile sele, sistarea mechanismului burocratic si complicat si largirea cercului de competitia a dregatorilorloru sengurateci sub o responsabilitate personală mai aspra, o grupare mai buna a agendelorloru de resortu si in conformitate cu acēta o reductiune a numerului resortelor ministeriali.

V. Noi dorim o reformare a jurisdictiunilor; oficialii sa se aduca intr'o legatura mai intima cu potestatea centrale; pentru acēta inse sa

se largescă sfer'a de activitate a jurisdictiunilor; o impartire teritoriale mai buna inca este oportuna.

VI. Noi dorim o lege comunale mai buna.

VII. Justitia trebuie sa se reformeze radicalu: prin ameliorarea procedurei civile, simplificarea instanicelor, introducerea institutiunei jurisdicților de pace, immobiliarea judecatorilor cercuali, asiā incătu si omulu seracu sa-si afle dreptulu seu, creandu-se codice bune pentru tōte ramurile jurisdictiunii.

VIII. Capabilitatea de arme a monarhiei trebuie sa se sustina necondiunat. Noi respectam armata comuna, in care fiii tierii nostre 'si implinesc datoria loru de aperare, si voim sa o tienem tare. Si institutiunea națională a operatorilor tieri (honvedilor) voim sa o sustinem. Dara spesele devenite aprópe nesuportabile se potu micsiora fără de a se pagubi esențialmente capabilitatea de aperare, déca se va executa deplin institutiunea divisiunilor teritoriale si déca se va aduce in legătură mai strena cu acēta honvedine.

IX. Cerem reductiunea erogatorilor statului pāna la extrema si posibil'a margini si mesuri legali intru promovarea contribuabilității cetățenilor, a agriculturii comerciului si industriei.

X. Cerem o reforma sistematica a contributiunei si mesuri pentru ameliorarea relatiunilor de creditu si pentru delaturarea usura. iei destructive.

XI. Voim egalitate si fraternitate in respectu naționalu si confesiunialu, de aceea noi respectam si voim sa se respecteze tōte drepturile legale si existente si privim tōte disputatiunile teoretice ce sămene discordia, de stricăcioane. Numai unu momentu trebuie sa fia aici decisiv: integritatea teritoriului, precum si a autorităției statului.

XII. Pre temeliu acestor puncte ne imprenāmu in comitate si vrem sa desvoltam si pre terenulu vietiei comitatense o activitate constituitională roditoria, care promovă binele comunu.

Pre bas'a acestor 12 puncte, estras din cuventarea memorabila a lui Sennyey, se va constituia la 25 Maiu n. in loculu principalu alu comitatului Templinu, in Sátoralja Ujehely, „partid'a independentă“, séu mai bine dicindu „partid'a lui Sennyey“.

Conferintia regnicolaria a partidelor din 1848.

Luni dupa Rosaliele nemt. s'a tienutu in localulu clubului centralu alu opositiunei conferintia, la care au participat la 85 membri, dintre reprezentanti au fostu: Ant. Baldacsy, Alex. Csanády, D. Irányi, T. Matkovich, I. Rátónyi, Val. Solymossy, Ferd. Szederkényi, St. Majoros si din partid'a independentiei numai I. Duka.

D. Irányi, conducatorul acestei partide radicale, deschise conferintia cu o cuventare lunga, in care espuse, ca scopulu intrunirei e a se consulta asupra positiunei ce trebuie sa ia partid'a fatia de alegerile dietali ce ne astăpta. Cum ca n'au luat multi parte la conferintia, acēta se explică de o parte prin scumpetea temporului, de alta parte prin imprejurarea, ca totu in acestu tempu s'au conchiamat in multe cercuri electo-

rali de către partid'a independentiei siedintie pentru consultare asupra tienutei.

Proclamându-se Irányi de presedinte, iéra Kühnel de notariu, acestu din urma ceti 5 puncte, cari aveau sa fie bas'a discusiunei. Punctul 1: susținerea programului partidei dela 21 Ianuariu 1872, se primesc dupa o scurta desbatere, de asemenea se acceptă si punctul 2, care propune, că partid'a sa se se fusioneze sub numirea „oposițiunea de statu“ cu cele-lalte fractiuni din stāng'a estrema. La punctu 3, dupa care fractiuniile oposițiunii de statu au sa conlucre la alegeri asiā, că fractiunea ce se afla intr'unu cercu electoralu in minoritate sa dea voturile sele fractiunii ce are majoritatea, pune Ios Szalay intrebarea, ca ce poziune sa ia oposițiunea de statu fatia de partid'a conservativa a lui Sennyey, de către carea a fostu provocata intr'unu cercu electoralu la o purcedere comună.

Al. Csanády voiesce, că intre tōte impregiurările sa se respinga conlucrarea cu orice partidă, care sta pre bas'a afacerilor comune (aplausu sgomotosu), si Dion. Szitár doresce, că partid'a liberale sa se numească totu-dun'a numai partid'a guvernamentală. La propunerea lui Kühnel se primesc punctu 3 cu modificarea, că in locu de „fatia de partide ce stau pre bas'a afacerilor comune“ sa se dica: „fatia de oposițiunea dreptei si de partid'a guvernamentale ce se numește „partid'a librale.“

Punctu 4 care dice: Cātu de micu aru si fi numerulu partidei din 48 intr'unu cercu electoralu, ea totusi sa puna unu contracandidat si punctu 5, care recomenda, că nu numai pentru alegeri, ci si pentru actiunea mai departe, sa se organizeze acolo, unde nu esiste inca o atare partidă, sa se infintizeze cluburi de lectura si petreceri si acestea sa-si ia directiv'a de a deputati actuali ai partidei séu dela comitetulu ce-lu voru constituì acesti'a, — se primesc fără de a fi combatute si in legătură cu acestea si propunerea lui Irányi, ca este iertatul acelorui membru ai partidei din 48 din Budapest'a, dela cari se cere consiliu, sa conchiamate dupa impregiurări o conferintă.

Ed. Cristinovich amintesc, ca dintr-43 deputati, cari s'au alesu sub flamur'a din 1848, numai 10 au ramas sincer programei loru, deci propune, sa se voteze acestor'a alipire si incredere nestramutabila, ceea ce se si primesc cu aplause sgomotose.

Terminandu-se obiectele puse la ordinea dilei, presedintele Irányi inchide conferintia multiemindu in numeroase partidei acelorui membri, cari s'au infatisiatu la conferintia din departare, si rogandu-i sa asigureze si pre colegii absenti, ca partid'a se va tiené totu-dun'a streasu de principale sele nestramutavare. In urma presedintele invita pre membrii de fatia sa participe dupa amēdi la desvelirea monumentului lui Böszörnyi, iéra baronulu Baldácsy ii invita la unu banchetu. Cu acestea membri se despartira la 12 ore, dupa ce se cetease mai inainte unu telegramu, prin care clubulu partidei independentiei din Oroszvár si exprime pictarea cătra memor'a lui Böszörnyi.

La banchetulu in „palatinu“ au participat 40 membri si la desvelirea monumentului pre la 5 ore toti

membri presenti ai partidei din localitatile clubului. Membrii mersera catre cintirimi purtandu inainte unu standardu nationalu si intre sunetele marsiului lui Racot. La mormentul defunctului, Conducatorulu partidei, Iranyi, tienu o cuventare nimerita.

Cu acestea se termina conferinta a partidei radicale statorindu-si conduit a la alegerile dietali ce au sa urmeze catu de curendu.

Camerile Romaniei suntu convocate in sessiune estraordinaria pre 31/19 Maiu a. c.

Mai multe sciri ce se respondescu prin foile publice suntu de acordu, ca cancelariulu rusescu, princ. Gorciakoff, de vr'o cateva septamani corespunde prin epistole intime cu celebrulu barbatu de statu francesu Thiers. Scirea acestia este concomitata de alt'a, ca adeca Imperatulu Russiei Alessandru doresce a se intalni cu expresidentulu Franciei. Subiectul corespondintei este gravamenul cancelariului rusescu asupra directiunei ultramontane ce predominesce cercurile de influentia din Francia. Ori-cine poate sa vedea, ca aici vorbesce indirectu principale Bismark cu maresialul Mac Mahon. Cancelariulu Germaniei, care de curendu avu conflictul internatiunalu cu Belgiulu, se folosesc de acestu medilociu indirectu din motivulu, ca sa nu iritezze mai tare spiritele, cari si asa suntu destul de agitate prin alarmele publicistice germane din tempulu din urma, si sa nu apară in ochii opiniunei publice de unu inimicu alu pâcei.

Thiers, in analis'a acestor planitori aduse de Gorciacoff, respunde, ca este adeveratu, ca influenti'a ultramontanilor precumpanesce in cercurile mai normative din Francia; densulu insusi a cadiutu viptima la 24 Maiu 1874 intrigeloru ultramontane, la cari au participatu de almtintenea si ambasadorulu Germaniei, contele Arnim, dupa cum s'a constatatu si prin procesulu intentatui acestui'a de cancelariulu germanu; Thiers 'si exprima sperantia, ca viitora adunare nationala va consolidá form'a actuala de statu, republic'a conservativa, care cu tote conspiratiunile monarchistilor dela 24 Maiu a isbutit si in adunarea de acum. Betranulu barbatu de statu sustiene si acum ca si mai inainte, ca republic'a conservativa este

unic'a forma de statu, care garantiza viitorul Franciei si pacea europeana. Totu ce e nou in acest'a corespondintia, este impregurarea momentuosa, ca expresiunile francesu se bucura de o reputatiune rara si de unu renume meritatu la tote curtile europene; celu mai frumosu triumfu acest'a pentru celebrulu barbatu, care a eliberat teritoriul francesu de armat'a inimica a platiu tributulu si a sugrumatu anarchia provocata de comunisti, aducendu ordine in caosulu ce a urmatu dupa teribil'a catastrofa. Poterile europene astepata dela talentulu acestui diplomatu inteleptu, ca va paralisa influenti'a ultramontanilor in viitor'a adunare nationala. De almtintenea si Thiers spera, ca disolvandu-se acest'a adunare voru veni elemente mai solide si mai seriose in legislatiunea tieri.

Cromwell este titlulu unei piese teatrale ce a fostu interdusa la teatrulu Chatelet din Parisu. Diuariele republicane facura mare sgomotu pentru acesta interdictiune, si in fine, dupa ce trecu prin censura — de ore-ce jun'a republica francesa se afla inca sub stare de asediul — se autoriză representatiunea ei. Aru crede cine-va ca republicanii francesi au facutu unu obiectu de adoratiune din tirani'a lui Cromwell? Aru crede cine-va ca acesti aoperatori ai libertatilor nelimitate sa faca demonstratiuni entusiaste pentru memor'a dictatorului care a calcatu in picioru tote libertatile, care n'a permisu nationali englese a avea representatiune nationala decat cu voia dictatorului? Dá; republicanii, anarchistii punu lauri, aplauda freneticu o piesa sgomotosa in care se glorifica tirani'a. Cele ce spunem se voru vedea din urmatorulu articulu ce reproducem dupa „le Constitutionnel“:

„Acum ca ordinea domnesce la teatrulu Chatelet, ne pare ca nu mai e nici unu inconvenientu de a vorbi de pies'a sgomotosa, care are titlulu Cromwell. Vom spune, catu de multu desordinele occasionate de acesta piesa ne-au intristat. Pentru ce? Pentru ca revelau in modu cinic ignoranti'a generala. Ni se reprosiaza noue francesilor ca nu cunoscemu nimic'a din geografia; dara scimu ore mai bine istoria? Eata nisce omeni cum se cede, cetatieni si patrioti de auru cari aplaudandu pre Cromwell 'si inchipu-

rescu a-si marturisi credint'a loru republicana. Dara, suflete bune, intre Cromwell si republica esista aceleasi legaturi ca intre famili'a Kinck si Troppmann. Cromwell a sugrumatu si ingropatu republic'a. De a bravo ale vostre esprima dorint'a de a se nasce unu omu care sa faca ce a facutu Cromwell, care sa se porte catra republic'a francesa din 25 Februarie in acela'si modu, cum Cromwell s'a purtat catra republic'a englesa din 1649, spuneti-o; acestu omu se va gasi fi-ti siguri.

Negresitu, cuvintele ne impingu. Thucidide a observatu acest'a acum döne-dieci si trei de secole. Cromwell e republicanu; multimea republicana se va apucá de Cromwell. Ea va strigá: traiasca Cromwell, sariti pre regalisti! Dara nenorocitulu rege Carolu I n'a tentatui nici odata contra libertatilor publice nici a sut'a parte din ce a indrasnitu sa faca Cromwell nepedepsitu si fara rusine. Cromwell inse are eticheta republicana, asiá dara la Chatelet Cromwell pentru totu-deun'a.

Acestea suntu simptome demne de plansu si cari demonstra o intensitate extrema de debilitate intelectuala. In momentulu candu Francia, dupa expressiunea ducelui d'Autiffret Pasquier, cauta si urmaresce guvernul tieri prin tiéra, unu publicu francesu aclaméza personagiul lui Cromwell! Nu-ti vine a crede ce vedi cu ochii si audi cu urechile. Li se ierta loru, pentru ca nu sciu ce facu; inse gresiel'a loru remane mare deca nu sciu.

„A! selfguvernamentulu, cum 'lu practicá? Admita o camera cu conditiunea ca la fia-care din cererile sele sa respunda: dá. De a se amestecá si vre-unu nu, camer'a era concediata, si inca in ce modu!

„Elu stetea acolo, la porta, asistandu la defileu. Representantii republicanei Englitere avéu sa treaca pre langa densulu, sa treaca sub focul priuvierei si alu sarcasmelor sele. Li interpelá si injurá pre nume. Li apucá cu o mana imperiosa si-i dedea sub pad'a garde. Nu le iertá nici opositiunea loru civica, nici nebunie loru private. Li esortá cu injurii complecse; si pre acele tempuri era unu spectaculu cam pitorescu disolvarea unei adunari, facuta de acelu care disolvá, operandu-o elu singuru. S'a reprosia lui Bonaparte 18 Brumariu alu seu;

dara vieti'a lui Cromwell n'a fostu decat unu 18 Brumariu prelungit u permanentu.

„Proba ca totulu se uita, este ca si acestea s'a uitatu, si ca Cromwell e indumnedieitu la Chatelet de omeni cari se credu republicani. Si cu tote acestea noi burgesi, cari suntem intr'unu gradu mai micu republicani, urmu pre acestu omu, aplaudatu la Chatelet. Nici odata n'a esistat unu scamotatoru si confislatoru de republica cu o inima mai aspra, mai cruda, mai insolenta, mai neincredietore. Unul singuru poate fi exceptat, fimosulu Francia; acest'a dedea audientie incungurata de patru soldati, cari cu puscile incarcate, le tineau indreptate asupra omenilor admisi la siedint'a cetatiénului presidentu.

„Cromwell! Densulu aru fi tolerat ingropaciunile civile astazi atatua dela moda! Elu ceti biblia si evangeli'a pre tote carările. Era predicatori si bigotu. Gur'a i era plina numai de cuvinte sante. Si ieta unu erou, carui'a, in numele revolutiunei, i s'aru radicá altare!

„Neroda democratia francesa, deca tu cauti inca a mai adorá asemenei fetisi, catá distantia te separa de templu, candu vei fi démna a te ingrigi singura de tine.

„Este cam singularu, ca diarele republicane specialiste n'a protestat, chiaru din prim'a di, contra inscripției seu temeraritati aplaudelor provocatorie adresate personagiului lui Cromwell. Ei au privit afacerea numai din partea ei cea mica. S'a arestatu animatiune pentru cestiunea suspendarei, care era de ordinu curatul administrativu. Nu s'a intrebatu, deca era lucru gravu si considerabilu ca unu publicu francesu sa aclame pre Cromwell.

„Si cu tote acestea numenile proprii au semnificatiunea si destinul loru. Trei nume proprii formulá desnodamentulu posibilu alu ori-care revolutiuni trecute, presente, si viitorie: Cromwell, Monk, Washington. Care din aceste solutiuni se prefera? Nu scim; dara aplausele dela Chatelet aru da sa se creda ca e Cromwell. Este adeveratu ca pana acum nu s'a pus in drama nici Monk, nici Washington. S'aru putea cercá si acest'a. S'aru face astfelui prin parterurile si galerile nostre unu felu de auscultatiune a intimei nostre vointie politice. Trei drame avendu de subiectu

a mai fi in vigore dela 1863 incóce, de candu au fostu inlocuite prin aresturi. Deliquentul poate sa fia trimisu intr'o compania de corectiune pentru unu tempu care variaza dela unu anu pana la siése, seu sa fia incarcerat intr'o inchisore militaria pentru unu tempu care variaza dela o luna pana la siése, seu sa fia indatorat sa faca penitentia intr'o bisericu, fara a incetá pentru acest'a sa-si indeplinesca datorile sele militarie ordinari. Ofensele de unu caracteru mai gravu contra disciplinei suntu urmate de degradare seu de isgonirea din servitiul militariu: si atentatele criminale, judecate de curtile martiale, suntu passibile de pedepsa de morte (impuscare, spendurare) si de esilu in Siberia, insocite de munc'a silnica la mine, variandu dela patru pana la doue-dieci de ani, deca nu suntu pre vietia.

Si se face in tacere si duréza dela 7 pana la 12 ore pe di. Tacerea este de regula prin inchisorile militarie; cei arestati si indeplinesc sarcinile loru pre celule separate. Fiindu ca noue arangamente judiciarie pentru armat'a rusescu n'a fostu introduce inca prin tote districtele militarie ale imperiului, numerulu crimedur si alu delictelor nu poate sa fia fipsatu intr'unu modu positivu. Ele paru inse a fi in terminu de mijlocu de 611 la 1000 oficieri, si de 171 la 1000 soldati. Printre acesti din urma condamnati cei cari nu sciu carte suntu, in proportiune, de trei ori mai multi ca cei care sciu sa scrie si sa cetesca

Armat'a rusescu are unu comitetu insarcinatu sa ingrijescă de interesele celor raniti. Acestu comitetu ocupa si sa procure functiuni convenabile soldatilor celor raniti cari au fostu liberati, sa ficseze cifra pensiunilor seu donatiunilor pecuniare care le suntu alocate, sa le asiedie copiii prin scole, si in fine sa transporte pre invalidi prin spitalurile militare, dintre care unulu singuru poate sa incapa 5,000 de soldati. Cei raniti suntu impartiti in trei categorii; aceia cari apartin la cele doue dintai se bucura de o pensiune pre vietia mai mica seu mai mare, pre candu aceia cari suntu clasati in cea de a treia primesc o simpla donatiune. Suntu spitate la Isiekmenisk si la Ismailow

pentru soldatii in versta seu estripiati; cele dintai potu sa primesca 16 oficieri si 400 de soldati, si ceilalți 20 oficieri si 400 de soldati.

Fia-care oficieru din armat'a rusescu este datoriu sa lase 6% din leafa sea la unu fundu specialu care are de scopu sa-i marésca pensiunea ce primesce, proportionalu cu gradul seu, candu se retrage din servitiul militariu. Cele trei manufacturi de iarba de pusica suntu atasiate la departamentulu artilleriei; aci se lucră numai dela Apriliu pana la Novembre, din cauza ca iern'a aru trebuí sa fia incalzite; ele produc pre fia-care anu 120,000 de pudi (aproximativ 2000 de tone) de iarba de pusica. La St. Petersburg este o manufatura de cartusie, care poate sa dea jumate de milionu de cartusie pre di, si mai multe manufacturi de capsule. Printre manufacturile de arme de calibrul micu, acea din Jul'a fabriceadu 50,000 de puseci pre anu; deca aru fi trebuinta aru putea sa fabricaze 25,000 mai multu. Pre langa diferitele arsenale din districte, mai suntu arsenalele de prim'a ordine dia St.-Petersburg, din Bryo si Kiew, si mai multe usine dandu unu materialu pentru servitiul artilleriei pretiuit la unu milionu si jumate de ruble pre anu.

„Tr. Carp.“

„l'Univers“

EGISIOARA.

Armat'a rusescu.

Oficerii sei. — Scólele sele. — Manufacturele sele. — Arsenalele sele. — Disciplin'a sea. — Jurisdicțiunea sea. — Institutiunile sele de binefacere.

(Urmare si fine.)

Scólele pentru ingrijitorii, cari dupa ce au siedutu trei ani in usine, trebuie sa lucreze apoi in cursu de trei ani intr'unu atelieru, suntu dependente de manufacturele de arme din Jul'a si din Isiewks.

Disciplin'a armatei rusesci a suferit schimbări importante in anii acesti din urma. Curtile martiale au fostu cu totalu reformate, si s'a introdus gradatul nice forme noue de procedura judiciaria. Fia-care regim, fia-care batalionu are acum tribunalul seu propriu, si fia-care districtu are o curte de apel. La casuri extraordinare, curtile martiale se instituesc. In tempu de resbelu, in data ce trupele au trecutu frontari'a, curtea martiale inlocuesce tote celealte jurisdicțiuni; deca este urgentia, comandanțul unui corpu si comandanțul unei fortaretie impresurate au puterea sa traduca pre acusati inaintea unei curti martiale.

Pedepele corporale, aplicate alta data in armat'a rusescu pentru tote delictele disciplinare, au incetat de

pre Cromwell, Monk, Washington aru ecuivalá cu unu plebiscitu. Amu primí bucurosu acestu modu de judecata, déca se voru reservá locuri si pentru fratii nostri rurali." "Pr."

Observări de pre galeria sinodale.

(Urmare)

Siedint'a a VII (in 27 Aprile) se incepe cu unu actu frumosu. Deputatulu *Strevoiu* propune escrierea unui premiu pentru cea mai buna biografie a Marelui Andreiu. Este o dorintia nobila a avé totu-déun'a ce-va mai bunu si de aceea si noi credem, ca déca s'a putut scrie dejá o biografie buna, indata dupa mórtea Mareliu Andreiu (intielegemu cea de Par. Archimandritu Nicolau Popa) se va puté scrie un'a si mai buna, ba cea mai buna si cu deosebire de acela, carele a fostu mai döue decenie mân'a drépta a repausatului si carele cunóisce mai deaprope tóta activitatea barbatului, pentru a cărei biografie s'a escrisu concursulu si premiulu si care in fine a scrisu si pre cea buna. Acestea este o dorintia pre care ne va iertá publiculu sa o intretiesem aici intre observările nóstre dela sinodu.

Dupa acést'a urméra numai decátu o interbelatiune din partea dep. *Pred'a* in privint'a unei corespondinție din Sabiu „Federatiune“ despre seminariul nostru. Interbelatiunea acést'a ne-a transpusu numai decátu in o situație neplacuta si plina de indignatiune: In Sabiu sa se afle ómeni, cari sa arunce asiá de cu usurintia pét'a cea mai negra asupr'a unui institutu, din care are sa resara ródele cari suntu chiamate de a lati moralitatea in archidioces'a intréga. S'aru vedé ca directiunea institutului se afla in mâni neabile pentru chiamarea cea inalta a institutului si déca va mai fi adeverat si ceea ce se dice, ca insusi directorulu consimte cu cele din corespondintia, atunci nu putem dice alta, de cătu ca aici séu avemu de a face cu necapacitate, séu cu rea vointia de a compromite o institutiune, de carea trebuie sa se intereseze ori ce archidiocesanu cá de lumin'a ochilor. Pâna un'a alta noi ne magulim cu credint'a ca resultatulu cercetărilor voru esí si in favórea institutului si in a directiunei si tóte căte s'au scrisu si disu suntu numai nisice mistificatiuni esite din unu zelu pré pripit, dara nici decum din rea vointia.

Amu facutu digresiunea acést'a, trecându dela observări la reflesiuni, pentru că sa se véda, ca si publiculu urmaresce cu interesu tóte căte se intempla in sinulu bisericei nóstre si ca si elu e jaluu de binele comunu si in specialu de institutele de crescere, cari la noi au sa inlocuiésca instructiunea superióra.

Deci trecem si noi cu sinodulu la ordinea dilei, la continuarea raportului comissiunei scolastice.

Cea mai neplacuta situatiune pentru ref. cons. scol. va fi fostu, cu tóte cele premerse, cându comissiunea scolistica veni cu propunerea: sa se impartă referat'a scolistica intre patru asesori. Cetitorulu se va mirá de acést'a, căci ori-cui i pare bine cându i se usuréza sarcinile; inse aici e normativu salariulu. Déca nu erá cu imparitura referatei impreunata si imparitura salariului, atunci dlu ref. cons. scol. nu se superá de locu, pentru ca se vede, ca déca a putut trage salariulu intregu pre anulu trecutu, fara de a-i face vre-o superare lucru, nu se superá nici acum cându ex off o si inca prin conclusu sinodale se usurá in trei párți de sarcin'a cea molestoasa. (Audim ca iera si-a datu ferie dlu consiliariu alu scóelor). O stea datatoria de sperantia i puse ref. scol. totu comissiunea sinodale scol. printre nuorii furtunei reversate asupr'a ref. consist., stiu'a care in limb'a

diplomatica se chiama „status quo“, că a dö'a parere a comissiunei.

Lupt'a intre aceste doue propuneri duréza multisioru. Ratiunamentul se vede, dupa parerea nostra, pre partea aceloru, ce erau pre lângă imparitura referatei si a salariului. Referat'a scolistica are preste anu vre-o 1200 numeri, dintre cari mai 900 se iau simplu spre sciintia, 250 suntu corespondintie si multu 50 suntu de acele, cari ceru bataia de capu si pre cari dlu ref. scol. le imparte totu-déun'a la comisiuni ad hoc, de buna séma, că sa se curatie de ele. Patru barbati cunoscatori de afaceri scolastice, potu pre usioru impari lucru acesta intre sine pre lângă căte o remuneratiune a osteneleloru, fara de a mai molestá comisiuni si fara de a remané in restantia, incátu sa se refereze actele de sine. Mesur'a acést'a mai avé pentru sine si acelu sprigine, ca erá numai pre unu anu, va se dica, o proba, si la anulu, sinodulu, mai bogatu cu o experientia, se scie orientá mai bine. In mediloculu luptei arunca dep. *Macelariu* o propunere mai interesanta. Adeca: pre lângă referentulu presentu sa se mai adauge ualul cu salariu de 1200 fl. si asiá sa fia doi cu căte 1200 fl. afara de chielui de drumuri, si apoi, aici vine partea practica a cestiunei, că sa fia si cine sa lucre: sa se mai dea din senatulu consistoriului bisericescu unu referentu, se intielege de cei salarisiati. Pentru ce nu propunea cine-va cassarea postului de referentu scol. cu totulu si concredea referat'a presidiului că s'o imparta cum va aflá de bine, dara nu se lege sinodulu mânile presidiului, amestecandu-se in administratiune si apoi la finea anului, totu elu, carele a legatu cu unu anu inainte mânile presidiului, pre creatiunea lui aflandu-o necorespondietorie sa o faca scapata, iéra pre presidiu sa-lu faca responsabilu.

Dupa multe dispute, in susu si in josu, sinodulu respinge propunerea lui Macelariu si primesce cu majoritate de unu votu statu quo si cu acést'a a cadiutu pétr'a de móra de pre pepetu refer. consist. scolasticu.

Continuarea siedintieei dupa amédi a provocatu resimtieminte mai cu séma in auditoriu, resimtieminte triste si reamintitórie de tempurile, cându in archidioces'a nostra grassá nepotisimulu, cându archidioces'a nostra erá data asiá dicendu, in arenda spre a o esplotá o familia cu tóte aperteniente ei. Cátu de greu i va fi cadiutu, căte dureri va fi trebuitu sa innadu-siesca in peptulu ei, coteri'a nepotistica sub repausatulu metropolit, se vede din resbunarea dupa mórtea lui, asupr'a a totu ce a fostu deaprope cu spiritul de elu si de alta parte prindint'a de a-si veri némulu ierasi mai intâiu in centrulu archidiocesei si apoi de ací sa guverneze si sa domineze in tóte párți pâna in parochia cea mai departata.*). Tendint'a acést'a a putut'o observá cine-va mai putinu la ocasiunea desbaterilor din cestiune decátu mai tardiu. Era vorba de propunerea comissiunei pentru inmultirea órelor profesorilor, din causa ca óre-cine voiá sa inmultiésca personalulu profes. Comissiunea sinod. a afaltu ca profesorii au óre relativu pré putiene si face din partesi propunerea că sa se inmultiésca. Dep. *Hanni'a* propune sa se inmultiésca nu órele, dara salariele, inca cu unulu. Macelariu propune votarea unui creditu extraordinaru pentru crearea unui postu de profesor pentru sciintiele naturale si a unui pentru medicina pastorale (!?).

*) Statutulu organicu, a ingrigit in cătu s'a putut că sa se evite acumularea neamurilor in oficie, inse cându va cine-va, din interese particolare si private sa paraliseze o lege, o paraliséza; déca n'aru fi exemplul odióse, amu puté servi publicului cu unele in modulu celu mai pipaitu.

Popescu arata necesitatea inmultirei personalului pentru profesorii suntu pre ingreunati (mai alesu cari suntu si protopresbiteri, li e sila si de oficiul protopresbiteral si de celu profesoral si bisericescu). Dr. *Mesiot'a*, *Gaetanu*, Dr. *Borci'a* si *Boiu*, toti apera propunerea comissiunei. *Piso* inca o spriginesce pre cea din urma, inse fatia cu emolumentele cele despropionate intre profesorii, cari de o parte au salariu mai bune si au tóte beneficiale protopresbiterilor si intre profesorii, cari pôrta sarcin'a profesoral, pôte in mesura mai mare, si nu se bucura de alte emolumente, decâtul de lefile cele mai mici, adauge, ca pentru prof. Dr. *Puscariu*, *Candrea* si *Comis'a* sa se mai adauge la salariu căte 200 fl. ceea ce se si primesce.

Trecuse sinodulu preste aceste si preste alte afaceri la propunerea comissiunei si siedint'a era sa se termine, dara eata ca sosește Dr. *Petco* in siedintia si face propunerea sistemizarei unei profesuri de medicina pastorale pre lângă o remuneratiune de 500 fl. Si se aflara ómeni, cari cu tóte ca cestiunea se rezolvise dejá, o resuscita de nou in se fâra succesu, căci a cadiutu. Aici trebuie sa observâmu ca tendint'a despre care se facu vorba mai susu se infatiasi pré aperte, adeca pré pre fatia. Si impregiurarea, ca numai totu unii si aceiasi sprigine si acum, dupa incheierea desbaterii si dupa aducerea concluselor, propunerea venita asiá dicendu pre ferestra in sinodu, da de golu, ca aici e mai multu decátu unu interesu nematerialu.

(Va urmá.)

Articolul de lege XXXV. din an. 1874

(Urmare)

Despre notarii publici regesci.

§ 208. Tacs'a notariala in casulu §-lui 22 compete suplinitelui esmisu.

Suplintele nu pôte estradá hartiele mentiunate in §. 203 fara invoirea notariului substituitu, respectivu a urmatorilor lui pâna cându nu s'a platiu tacs'a si spesele, ce aru fi in restantia; la din contra cei in dreptatiti potu pretinde dela densulu rebonificarea tacselor restante.

§ 209. In casulu §-lui 25 tacs'e notariului publicu suntu a se transpune la cas'a statului. Judelui cercualu nu compete alt'a, decâtul numai spesele de caletoria si diurnele corespondietorie normativeloru ce suntu in vigore pentru judecatori.

§ 210. Ministrul de justitia este datoriu dupa 3 ani dela intrarea in viétia a legei presinte, a substerne camerei legislative unu proiectu de lege despre regularea tacselor notariale.

Si pâna atunci se imputernicesce ca se normeze provisoriu tacs'e.

CAPU XIX.

Dispusestiuni transitórie.

§ 211. Dela intrarea in viétia a legei presinte 3 ani de dile se concede, ca:

a) statuniile notariale sa se suplinesc numai in parte;

b) de notari publici ori supleni sa se numesca si de acei'a, cari nu potu dovedi pracs'a notariale de 2 ani prescrisa in § 2

§ 212. Pâna la constituirea camerilor notariale ministrul de justitia, dupa ascutarea tribunalelor respective stabilesc numerulu si cerculu notarilor publici, de asemene cercurile si residintele camerelor. Densulu publica si concursele. Primirea recurselor opiniunea asupr'a loru, precum si censurarea cautiunei se tiene de competint'a acelui tribunal reg. pre a cărui teritoriu se afla statuinea notariala, ce este a se suplini.

Adunarea constituanta o conchiana si o deschide presedintele acelui tribunal reg. in a cărui residintia are sa se inainteze camer'a notariala. Conducerea siedintiei deschise o predă, celui mai betranu spre a presidiat.

§ 213. Notarii cambiali de pâna acum'a remanu si mai departe in activitate; altii inse nu se mai potu numi. Competint'a si ac-

tivitatea notarilor publici, cari in fapta functioneaza, — afara de orasulu si districtulu Fiume — incéta la intrarea in viétia a legei presinte.

§ 214. Locurile credibile (loca credibilita) potu estradá si in viétia espediunti autentice despre documentele pastrate, inse nu mai suntu in dreptatiti a estradá si a pastrá de nou documente autentice.

Acolo unde nu esiste notariu publicu, in privint'a agendelor notariale se aplica § 25 din acést'a lege.

§ 215. Legea presinte intra in viétia cu 1 Augustu 1875 si executarea ei se concrede ministrului de justitia.

Normativulu tacselor notariale.

Competintele notariului publicu in genere.

§ 1. Competintele notariului publicu in intielesulu §-lui 198 art. de lege XXXV an 1874 suntu urmatorele!

I. Tacs'a pentru lucru
" " scrisu
" " indreptare si spese de caletoria, in urma:
tacs'e si spesele ce competu notariului publicu ca esmisu judecatorescu.

I. Tacs'a pentru lucru.
§ 2. Tacs'a notariului publicu pentru lucru se stabilesc ori dupa scala amesurata pretuiui obiectelor, ori in sum'a anumita dupa calitatea obiectelor, ori dupa tempul petrecut cu lucrarea.

1. Tacs'a dupa scala (progresiva).
§ 3. La investirea averei, la impartire, la contracte de munca (lucrare) de arenda, de usufructu, de rente, de asociare, ori de donatiune, precum in genere la tóte contractele bilaterale si pentru casu de mòrtă tacs'a de lucru — incátu pretuiul obiectului este ficsat in cifre, séu se pote stabili din alte date — se socotesce dupa scal'a urmatória:

pâna la 200 fl.	1 fl.
" 500 "	" 500 "
" 1000 "	" 1000 "
" 2000 "	" 2000 "
" 5000 "	" 5000 "

dupa fia care mijia de floreni inceputa preste 5000 fl. afara de tacs'a de 5 fl. mai compete inca căte 50 cr sum'a tacsei inse nu pote trece preste 500 fl.

Excepțiile de la acésta socotela dupa scala suntu determinate in §§. următori.

§ 4. La obligatiuni si alte dechiaratiuni de datoria, de si aru fi provedute cu licența de estabulare; — la cestiuni, de si aceste contienu recunoscerea datoriei din partea datorasiului; mai departe la cestiuni de prioritate; la impacatiuni despre atare suma de bani; la dechiaratiuni ce contienu obligamentu de impemnorare (zalogire), de chiesa si de cautiune; la litere fundatiunale; la dechiaratiuni de asignare, si la tóta dechiaratiunea unilaterală a vointiei, déca acést'a nu se socotesce dupa alta positiune a tacsoatoriu presinte, — tacs'a se platesce: pâna la 300 fl. 1 fl.

preste 300 fl.	" 800 "	2 "
" 800 "	" 2000 "	3 "
" 2000 "	" 5000 "	4 "

la sumele, ce trece preste 5000 fl. afara de tacs'a de 4 fl. mai compete dela fia-care 1000 fl. inceputa 25 cr. sum'a tacsei inse nu pote fi mai mare de 50 fl.

§ 5. Pentru cuitantie simple, ori déca ele cuprindu in sine licentia de estabulare din cartea funduala compete numai jumetate din tacs'e enumerate in § 4 acést'a inse nu pote fi mai putena de 1 fl. nici mai multa de 20 fl.

§ 6. Déca unu documentu privatugat se provede, in intielesulu §. 81 art. XXXV din an. 1874 cu calitate de documentu notariu: pentru acesta compete numai jumetate din tacs'e stabilita in §. 3, 4 si 5. Tacs'a inse nu pote fi mai putena de 1 fl.

§ 7. Pentru protestarea hartielor comerciale:

pâna la 200 fl.	1 fl.
" 1000 "	" 2 "
" 4000 "	" 3 "
" 4000 "	" 4 "

(Va urmá)

Sighișoară 1 Maiu 1875 st. v.

Unu evenimentu scolasticu imbucuratoriul. Dle Redactoru! In 15 Aprile, a treia di a invierei Domnului amu asistatu la esaminarea elevelor si elevilor scăolei năstre conf. gr. or. cu dōne clase si doi invetitori din comun'a Danesi.

Progresulu facutu de acesti invetitori zelosi, si cu deosebire de invetitoriulu primariu Ioane Banciu me deobliga a enără decursulu acestui esamenu mai pre largu, — că despre o cestiu importanta, si un'a dintre cele mai necesarie la noi români, — pentru care ve rogu a dā locu acestor siruri in pretiuitulu diuariu „Tel. Róm.” ce redigeti. —

La noue óre a. m. dupa finirea servitiului divinu intraramu unu publicu numerosu sub conducerea prea on. dnu protopresbiteru Zacharia Boiu in clas'a a dōu'a unde se afla invetitoriulu primariu Ioane Banciu cu elevii sei, — dara privindu inainte in drépt'a in stăng'a, sal'a de invetiamentu eră surprindietória pentru toti, — căci aceea eră preste totu unu transparentu cu feliurile inscriptiuni acomodate si bine alese, tōte pregatite de amintitul invetitoriu. —

Cantandu-se „Imperate cerescu” s'au purcesu la esaminare din tōte obiectele prescrise si in ordinea cunvenita. —

Responsurile date de elevi erau imbucuratore, — nici o intrebare pusa din partea publicului n'au remasu ne-resolvata de elevi si inca in modu eminent.

Acestu progresu eminentu facutu de invetitoriulu prim. Ioane Banciu au storsu siefului, seu venarabilului seu protopresb. lacrimi de bucuria, — audiremu cu placere cuvintele parochului locale evang. ca dlu invetitoriu Banciu a seceratu multa lauda cu progresulu facutu, — ba ni-a intrecutu pre noi intru tōte, cu invetiamentulu, de si invetitoriulu evang. eră presinte, — poporulu danesianu ascultatoriu nu potea admiră din desculu paciunt'a invetitoriului loru cu desvoltarea cea curenda a elevilor.

La 12 óre finindu-se, se facu o pauza si se decise esaminarea elevilor incepatori pre 2 óre d. m. care s'au finit la 5 óre asemenea cu resultatu imbucuratoriu. —

Cu enararea acestoru adeveruri me incumetu cu anim'a mangaiata, cu dreptate a respică cu deosebire invetitoriului prim. Ioanu Banciu, ca nu indesertu ai ostenit! nu inzadaru ai alergat! n'ai ostenit, că cându nu ai scî pentru cine ostenesci! bucurate de fructele osteneleloru iubite invetitoriile, buna lupta ai luptat, instruirea diliginta a filoru natiunei ai pazit; pentru cari poti fi de firma sperantia ca autoritatatile superioare scolare voru fi totu-déun'a cu drépta consideratiune.

Alu prea onoratu d-vostre
devotatu
Demetriu V. Moldovanu
preotu gr. or. si invetitoriu
primariu in Sighișoară. —

Romania.

Resultatulu alegeriloru din tōta tiér'a este acum pre deplinu cunoscutu, si acestu resultatu este in favórea principieloru de conservare, progresu sistabilitate, care singure potu garantă aplicarea legilor, incuragiarea meritului, pacea, libertatea, desvoltarea creditului, industriei si comerciului in intru, precum si stim'a si incredere din partea Europei. Katiumea s'a pronuntiatu prin alegerea atătoru barbatii luminati, onorabili si iubitori de tiéra din partitulu liberal-conservatoriu pentru aceste principie, cari au formatu si forméza programulu, calea cea drépta si cunoscuta, aplicata de guvernulu actualu cu succesi si in

folosulu tierei prin deslegarea pacifica a atătoru probleme dificile, prin organisarea financieleru, a servicielor publice si a armatei, prin desvoltarea spiritului de asociatie pre terenulu economicu si radicarea creditului politiciu si financiaru la o inaltime la care nu ajunsese nici odata. Natiunea a auditu in intruniri publice si prin diare totu ce s'a disu contra partitului conservatoriu si guvernului actualu; a auditu incriminările nefundate, temerile imaginarie pentru viitoru, specularea oposantilor cu cestiumea impositelor, pre care inse ei nu promiteau de a le mai scadea sciindu-le necesare desvoltării si tariei statului; natiunea a auditu si cele lamurite in organele năstre, in intrunirile si discutiunile publice si mai pre susu de tōte a apretiuitu si a cumpantu legile, faptele positive si progresulu realizatu sub guvernului actualu, cu concursulu sinceru si patrioticu alu fostei camere si senatului, fapte cari s'au discutatu, s'au arestatu prin mesagie si alte acte importante, si cari mai alesu s'au pipaitu in realitate de natiune care si-au datu veridictulu ei si le-a aprobatu prin alegerile actuale din tōta tiér'a.

Natiunea a respinsu ca energie si intelepciune necunoscutulu si chaosul la care o impinge opositi'a; a respinsu tōte intrigele si manoperile, tōte incriminările si insinuările false, tōte bocirile ipocrite si promisiunile desierte ale acelei tabere babiloniane a opositiunei, compusa de individualităti cari alta data se sfasiau intre densele, de nisice amatori de deputatiune si de putere, fără programu si partitul, uniti numai pentru alegeri si returnare, dara incapabili de a se uni spre a construi si a pune ce-va mai bunu in locu. Proba e trecutulu acestorii fosti ministri si prim-ministri; precum si declararea prin manifestulu Alegatorului poreclitu liberu, ca nu forméza unu partidu, nu au unu programu si ca nu sciu prin urmare unde voru sa duca tiér'a pre povernisulu returnarilor si disolvărilor.

Natiunea, in suveranitatea si intelepciunea ei, s'a pusu mai pre susu de individualităti si passiunile personale ale oposantilor si a respinsu calea cea rea a necunoscutului si a deselor returnări cari aducu numai confusiune in societate, neliniscea in intru si discreditulu in afara.

„Pr.“

Astadi in fine s'au terminat alegerile generali pentru camer'a deputatilor.

Resultatulu dupa cátu se vede completu este alu partidului liberalu conservatoriu, unu micu numeru din partidulu asiá disu liberalu natiunalu au avutu sians'a de a fi alesu.

Felicitămu pre noi alesii, că in armonia cu tōte corporile constituise sa conduca pre calea progresului si a prosperării intereselor morale si materiale a Romaniei. „Cor.“

Guvernulu va face cunoscutu tieri si strainatătiei, ca alegerile sunt terminate; déjà a inceputu a se bucură de triumfulu seu, imbiindu si pre devotatii sei a face acela'si lucru.

Tiér'a, spunu diarele guvernamentale, a datu victoria partidului conservatoriu, pentru ca numele esite din urne suntu in mare majoritate ale candidatiloru sei.

Ce voru respunde alegatorii toti, dela o marginie a Romaniei pâna la alt'a, la aceste cinice cuvinte? său, mai bine, mai e necesariu unu respunsu la asemenea sfruntatu neadeveru?

Afara de putiene colegie, unde energi'a cetatiilor a fostu atătu de puternica ca a nimicitu tōte ingerintele si ilegalitătile agentiloru administratiunei, căte colegie au pututu

intr'adeveru, votă si alege pre mandatarii loru pentru camer'a legiuitorie? In côte părți a avutu altu cine-va cuventulu, că sa proclame pre depuati decătu guvernulu, prin agentii si instrumentele sele de totu feliu? „Al. A.“

Dupa patru ani constitutiunali tiér'a fù consultata din nou asupr'a vointie sele, si ea vorbì, dupa cátu judecămu noi, in modu forte categoricu, ca: cu tempii de returnări nu mai pote ave nimicu de comunu. — In consecintia adastămu cu incredere convocarea corporilor legiuitorie, ce dupa cátu suntemu informati, ni se pare a nu fi de parte, că astu-feliu sa putem judecă mai de aprópe si la actiune insemnatulu numeru de deputati noi ce vedem ca s'au alesu, si asupr'a căror'a nu putem inca anticipa opiniunea năstra, intru cátu pre terimulu vietiei publice ne lipsesc elementele spre a putea forma judecat'a si convictiunea năstra. Năuei camere inse nu-i lipsesc nici capacitate de statu, căci are barbati că dnii Cogalniceanu, Brateanu, D. Ghic'a etc. oratori că d. Vernescu, si multi barbati cu bunu simtiu, ce echivaléza a-própe unei experientie suficiente spre a nu espune tiér'a nici la noue inovatiuni, nici la stagnatiuni sociale, cari restrințendu activitatea natiunala, arduce spiritulu publicu si institutiunile năstre in afara de currentulu secolului in care se misca celealte natiuni culte. In aceste estreme avem convingerea ca noua representatiune natiunala nu va pasi nici odata. — Ea are prea destulu elementu sanatosu pentru a se lasa a fi trasa din lini'a de echilibru singur'a ce convine mecanismului constitutiunulu. „V. C.“

Varietati.

Mane 'si serbăza junimea gimnasiului reg. ung. de statu de aici Maialulu in Dumbrav'a Sabiului.

S'a intardiatu trenulu de diminea'ta alalta-ieri cu trei óre. Caus'a intardidere a fostu ca trenulu de poveri nr. 52 a esit din sini intre Huedin (B. Hunyad) si Ciuci'a. Se dice ca siese vagone s'au sfiermatu cu totulu si doi conductori suntu raniti greu. Nenorocirea a causat'o unu lulatoriu, carele contr'a ordiniloru ce a avutu a scosu o sina pentru de a indreptă alte neajunse si n'a potutu fi gata cu punerea ei la locu pre cându a sositu trenulu.

(Procesulu lui Arnim) care a facutu atăt'a sensatiune in opiniunea publica se va pertractă in instantia a dōu'a, dupa impartasirile ce le face jurnalulu. „Post“, la 15 Iuliu a. c. —

Teatru ungurescu sub directiunea dlui Mezey da representatiuni in pavilonul din gradin'a „Hermanu.“

Delil'a barbatescu. A trecutu multu tempu de cându Delil'a a taiatu perulu lui Samsonu, si fapt'a ei n'a fostu resbunata pâna in dīu'a de adi. Dara iata la Passau s'a gasit u unu omu care a facutu si acést'a nöpte, pre cându soci'a lui dormea, elu i-a taiatu bucl'a si a vendut'o unui friseru si si-a cumpératu rachiu spre a 'si udá gatlegiul.

(Unu motivu pentru betia.) Înaintea unei judecatorii politiane din Londonu se infatisă de curendu unu irlandesu, care fu arestatu intr'o septamana de mai multe ori din cauza betiei. Dregatoriulu intréba pre aresstantu, care era de jumetate beatu, ca ce motive are sa aduca pentru fapt'a sea. „Domnule, respunse irlandesulu, eu n'amu pututu trai cu betran'a mea nici cându in liniste.“ „Acést'a nu este scusa pentru betia“ dise judecatorulu: „Domnule, dta ai dreptu, ca nu este scusa“, fu respunsulu „dara noi ne bateam că pisic'a cu cânele la olalta.“

Beutur'a face acestu traiu mai reu' observa dregatoriulu. „Ai dreptu, dle,

dara ea mi-a rapitu tōta voi'a de a mai traí, m'a saracit, pâna cându in septamân'a din urma...“

„Ce a facutu in septamân'a din urma?“

„Au murit u dle.“

„Si de atunci n'ai mai beutu?“

„Ba dă, dle, căci eu nu poteam suferi fericirea nici odata.“

Cur. d. I.“

** (Teatru română) Din piesele anunțate Joi, „Corón'a lui Stefanu celu mare“ a reesit mai bine, publicu a fostu forte putienu. Adi se voru reprezentă piesele: „Vladutiu mamei“ si „Prandiu cu urechi fripte“.

Burs'a de Vien'a.

Din 9/21 Maiu 1875.

Metalicele 5%	70 40
Imprumutul nationalu 5% (argintu)	74 70
Imprumutul de statu din 1860	111 75
Achiziții de banca	964 —
Achiziții de creditu	231 50
London	111 25
Obligationi de desdaunare Unguresci	82 —
" " " Temisioren	79 75
" " " Ardelenesci	78 25
" " " Croato-slavone	82 —
Argintu	102 35
Galbinu	5 28
Napoleonu d'auru (poli)	8 89

Neincungjuratu de lipsa la economia de vite

Pravuri de Transilvani'a pentru cai si vite cornute.

Pregatite din ceala mai aprobată mediloce de casa, corespondiente relatiilor năstre economice si pusetiunei tierei năstre, cari atătu că mediloci de cura, cátu si că mediloci preservativu nu aru trebuia lipsesc la nici unu economu adeverata.

Pentru cai:

Contra ciumei, sioreceilor si altor boli periculoase, precum: caturhoe'a organelor de respiratiune, catarhoe'a de stomachu, nemistuire, colica, tusa, marasma (Abmagerung) preste totu, contra celor mai decidițiori boli; mai de parte servescu pravurile acestea la calu spre crescere frumosă si-lu sustinu sanatosu si infocatu.

Pentru vite cornute:

Contra deosebitelor aprinderi si alte boli, precum: flatu lentia si colica, mai de parte la vaci, déca dau lapte putienu si slabu, contra marasmei (Abmagerung), contra apetitului perdutu si cu deosebire la vitez de ingrasiatu.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru oi.

Unu obiectu neaparatu de lipsa in economia rationale de oi, preparat din cele mai aprobată si practice mediloce de casa, celu mai bunu mediloci de cura si preservativu contra bolilor epidemice, cari domnescu mai adeseori, precum: Genuriu vermele de plamana (Lungenwurm), calbeza, clorose'a (Anaemie Bleichsucht), tusa: diarrhoea, bubatu (versatu) mai de parte restituie apetitulu perdutu si vindeca tōte boliile de stomachu si a organelor din launtru s. a. m.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru rimatori.

Celu mai aprobatu mediloci de cura pentru rimatori. Curéza diarhoe'a, colic'a, branc'a, precum si felurile aprinderi. — E de mare folosu si pentru rimotorii de ingrasiatu fiindu ca face apetit si totu-odata si ingrasia.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Depositulu principalu de espiditiiune la ALBERTU VACHSMANN, apotecariu in Borgo-Prundu. (Transilvani'a) mai de parte in depositu: in Sidisiöra la I. B. Misselbacher et fii, in Clusiu la Carolu Hutlesz, in Muresiu-Osiorhei la Mat Bucher, si in Bistritia la G. M. Textorisu. (2-3)